

Mine billeder handler om rejser og erkendelse ...

Ved kunst forstår vi som oftest kunst fra vores eget kontinent. Men der frembringes spændende værker overalt på kloden – også i Bolivia, som er ganske ukendt for de fleste. Men ikke for den kosmopolitiske billedkunstner Rama King Nash.

Af Ove Bjørn

Den 33-årige Rama King Nash fik fra barnsben kunsten ind på nært hold gennem sin familie Nash/Zwick. Det gjorde et stort indtryk på ham at opleve morfaderen Jørgen Nash' måde at se verden på – han betragtede livet som et stort kunstværk, hvor man ved at skabe situationer kunne ændre mennesker, forme øjeblikke og skabe kunst. For kunst er ikke noget på en væg eller på en piedestal, den findes overalt og i alle, nogle er bare mere bevidste om det end andre. Så allerede som 8-årig vidste Rama, at livet skulle bruges på at male.

Hvorfra kommer din kosmopolitiske tilgang?

'Jeg er født, vokset op og har fået min uddannelse i Mexico, og fra ganske lille har jeg haft en tæt kontakt til det kosmopolitiske, idet min danske mor og mexicanske far var med i teater- og musikkollektivet 'Drakabygget' sammen med folk fra mange andre lande. Det har klart præget min måde at se og fortolke verden på.

Mit billedsprog skabes primært af mødet mellem det mexicanske og det nordiske, men mange rejser og længere ophold rundt i verden har også sat deres præg. Og hver gang er motiverne i mine billeder inspireret af det sted, jeg er.

Som regel starter processen med en abstrakt baggrund, gerne

Kort om Rama King Nash

Født i 1976 i Mexico City

Skolen for billedkunst i København.
Det Mexicanske Kunstakademi i Mexico City.
Scuola di specializzazione in grafica d'arte ("Il bisonte") i Firenze.

Medlem af kunstnergruppen og atelier Verket på Frederiksberg.

Se mere på ramakingnash.dk
og verket.dk

1. "Urbanization",
120 x 160 cm, olie
på lærred, 2009.
Rama King Nash

2. "Os II",
110 x 110 cm, akryl
på lærred, 2009.
Rama King Nash

3. "Os III",
110 x 110 cm, akryl
på lærred, 2009.
Rama King Nash

4. "New York",
160 x 120 cm, olie
på lærred, 2009.
Rama King Nash

med stærke farver i flere lag, derefter tegner jeg mine figurative motiver, og til sidst maler jeg tusindvis af prikker i forskellige farver for at fremhæve noget enten i forgrunden eller baggrunden. Prikkerne er inspireret af den oprindelige kunst fra Mexico, Afrika og Australien.

Mine visuelle fortællinger handler om rejser, om erkendelse, om accept af forskelligheder, og om på tværs af kulturskel at identificere sig med det menneskelige uanset kultur i form af venskab, kærlighed, erotik og solidaritet.

Men hvorfor så Bolivia?

'Jeg var så heldig, at min kone fik et job her i hovedstaden La Paz,

og så var det jo bare om at følge med, udnytte chancen til at få ny inspiration. Og det får jeg her, for Bolivia er på godt og ondt helt forskelligt fra de europæiske miljøer. Her er barske levevilkår, her er fattigt, her er korruption, og her er et enormt pres fra den store nabo i nord USA - eller 'imperiet' som det hedder i den herskende og venstreorienterede politiske kreds. 'Imperiets' musik, film og forbrugsvarer sætter deres tydelige aftryk. For bolivianerne er det mere end svært at stå op imod slagkraften i denne kulturimperialisme, og følger en et synligt mindreværd over for vestlig tankegang og vestlig (a)kultur.

I et forsøg på modreaktion finder regering og lokale grupper »

5

6

3

4

1. Mario Conde Cruz
2. David Angles
3. Daniela Rico
4. Galo Coca
5. Roberto Valcarcel
6. Mamani Mamani

» forankringen i det nationale og det oprindelige. Mødet her i hovedstaden mellem byens over en million fattige indianske indbyggere og nogle tusinder velstillede embedsmænd i regeringskontorer og på ambassader skaber et synligt brydningsfelt mellem den indianske brugskultur og den vestlige smid-bort-kultur. Mange etniske grupper skaber gode vækstrum –også for kunsten, der markerer sig ved et originalt udtryk og kun sjældent i en form, som kendes fra vesten.'

Hvordan fremmes denne udvikling?

Rama King Nash fremhæver to kunstnere, nemlig Mario Conde Cruz, der maler (Ill.1) med akvarel og med en teknik så præcis og ren, at man tror at stå foran et fotografi. Kun fordi hans værker er surrealistiske og barokagtige komponeret går det op for en, at det er et maleri. Også David Angles har stor forståelse for den bolivianske identitet og indianernes syn på livet. (Ill. 2).

Og senest har byen etableret sin kunstbienale SIART, Salon Internacional de Arte, der netop har holdt årets session. Ambitionen er at blive samlingspunktet for latinamerikansk kunst og forene den med kunst fra den europæiske verden. At præsentere nye kunstnere er også en vigtig del af konceptet.

Rama er ikke i tvivl om, at 'SIART' er en vigtig vej frem for den Bolivianske kunstscene, for som han siger: 'Det giver prestige at udstille her, og de tre 'bedste' værker bliver belønnet med en pris. Men måske arrangørernes ret vest venlige tilgang til udvalget af værker kan gøre det svært for den autentiske, den originale kunst at komme til orde. Måske det er derfor, at hverken Mario Conde Cruz eller David Angles er blevet budt indenfor. Alligevel sætter initiativet sine gode spor, alene fordi regeringen her omsider lægger penge og prestige til kunsten, og når den tyske kunstner Gerhardt Richter møder op som æresgæst, så vækker det håb. Også fordi den aktuelle kunst derved kan gøre opmærksom på sig selv.'

Som eksempel på deltagende kunstnere med - hvad Rama kalder det - et 'boliviansk udtryk', nævner han Roberto Unterladstæters med popkunst inspirerede værker og Daniela Ricos provokerende variationer over fallosfigurer med boliviansk symbolik (Ill 3). Og så er der Galo Coca, der med sine performanceværker (Ill. 4) fokuserer på fordomme for den vej rundt at vække bevidstheden om boliviansk identitet overfor vestens arrogante indstilling til andre anskuelse og værdier.

Har god kunst er et budskab?

'Fordi kun en forsvindende del af den bolivianske befolkning har overskud til at beskæftige sig med købe-kunst og museal kunst, så lever kunstnerne og med dem kunsten i et slags vacuum. Kunst er for eliten, eliten har penge, kunst bliver vurderet i penge. Derfor bliver der respekt om den kunstner, der kan udtrykke sig i disse gruppers (kunst)sprog, men med den kedelige konsekvens, at kunstudtrykket oftest ses gennem vestlige briller. Min frygt er, at kunsten bliver universel og original - ikke et ekko af en vestlig main-stream.

Det gælder eksempelvis Roberto Valcarcels produktion, (Ill. 5). Men bliver hans kunst så per definition dårlig? Svigter den sit budskab? Bliver den kommerciel? Rama svarer selv med ordene: 'Det er op til den enkelte at afgøre, men selv er min tilgang klart den, at god kunst ikke er en vare - det er et budskab.'

Støtter regeringen kunsten?

Rama King Nash lader tanken gå tilbage til Danmark, hvor en kunstner kan få hjælp fra staten, der jo afsætter mange penge til kunstens fremme. Det sker ikke i Bolivia. Her må man klare sig selv, og det er en hel undtagelse, hvis man kan leve af sin kunst.

'Jeg kender kun ganske få', siger Rama, 'der evner det, og blandt dem er Mamani Mamani den mest succesfulde. Når man alligevel ser skævt til ham, er det fordi han laver markedsføring, han laver salgsudstillinger, han gør alt det, som er imod Boliviansk vane og kultur. Han står frem som en ener med det slogan, at han 'hælder Andesbjergens ånd i sine værker'. Selv mener jeg, at han er en dygtig kunstner, og at han med sin naivistiske stil (Ill. 6), stærke farver og let aflæselige billeder har appel til masserne, ikke mindst de veluddannede af gode familier'.

Vores samtale slutter med en slags programerklæring fra den dansk-mexicanske billedkunstner: 'Jeg savner, at den levende kunst i form af hverdagens originale kunsthåndværk bliver understøttet af myndighederne, så landets 'fine' kunst ikke blot bliver en dårlig kopi af det, man finder i de industrialiserede lande. Ellers ender det jo bare med, at alle laver det samme, at alle mener det samme, og at alle kunstretninger skabes af gallerier og pengemænd i New York eller en anden metropol under indtryk af, 'hvad der kan betale sig.' ■